
sinds de Hervorming als Katholieke bevolking door onderlinge huwelijken hebben weten te isoleren.⁵² Het belangrijkste is echter dat de rassentheorieën zoals zij nú opgeld doen, een valse ideologie verkondigen en als zodanig ontmaskerd moeten worden.⁵³

Voor het themanummer in september schrijven Banning, Van Holk, en Minderaa als redactieleden over de universiteit, studie en wetenschap. De Graaf schrijft een overdenking over ‘Vereenvoudiging’ in zaken van wetenschap én geloof. C.H. Edelman (1903-1964), hoogleraar in Wageningen schrijft over ‘De wetenschapsmensch en religieuze bezinning’. J. de Vries schrijft (enigszins humoristisch) als student over ‘Studentenleven’, waarin blijkt dat de student zowel een overvloed aan verantwoordelijkheden als vrijheden krijgt toebedeeld en het zaak is hier een evenwicht in te vinden.⁵⁴ Van de recensies in de tweede jaargang zijn er zes geschreven door Van Senden. Tevens bespreekt hij in een artikel nog drie ‘Nieuwe Duitse boeken’.⁵⁵ Hiermee toont Van Senden zich ook in de tweede jaargang de meest productieve redacteur. Bijzonder scherp zijn de recensies van de boeken *Sein Kampf – Antwort an Adolf Hitler*, geschreven door Irene Harand (1901-1975) en *Sowjet-Rusland zegt mij iets* van J.L. Snethlage (1886-1983). Harand was een medeoprichter van een Oostenrijkse variant van het Comité van Waakzaamheid. Van Senden waardeert weliswaar de poging die de schrijfster onderneemt ter bestrijding van het antisemitisme, maar wijdt het grootste deel van zijn bespreking aan de oppervlakkige en tendentieuze schrijfstijl van Harand. Hij stelt: ‘Kennis van het eigenlijke Jodenvraagstuk is er zoo weinig als bij...Hitler.’ Het boekje van Snethlage, een theoloog en filosoof die in de jaren ’30 overtuigd communist was geworden, wordt door Van Senden op messcherpe wijze ontleedt. Het is tendentiek, irreeel en leugenachtig. De auteur lijkt ‘ziende blind’.⁵⁶

De rubriek Actueel

De rubriek *Actueel* wordt in de tweede jaargang van *Het Kouter* driemaal benut. Dit ondanks het betreuren van de redactie dat in de eerste jaargang er ‘slechts’ vijfmaal gebruik van werd gemaakt. In het eerste, tweede en achtste nummer verscheen er een *Actueel*. Van Holk schrijft over het huwelijk van prinses Juliana en prins Bernhard op 7 januari 1937. De redactie van *Het Kouter* feliciteert het koninklijke echtpaar. Er is eens te meer reden tot vreugde daar het huwelijk lijkt samen te vallen met een ‘nauwelijks waarneembare maar onmiskenbare’ opleving van economie en herstel der politiek. Optimistisch besluit Van Holk zijn bijdrage met: ‘Een nieuwe lente, en een nieuw geluid!’⁵⁷ Minderaa reageert in het februarinummer op een artikel in het *Algemeen Weekblad voor*

⁵² HK 2 (1937), 197-198.

⁵³ HK 2 (1937), 458-459.

⁵⁴ HK 2 (1937), 281-324 (gehele septembernummer).

⁵⁵ HK 2 (1937), 333-342. Eén van de drie is *Die Frage an den Einzelnen* van Martin Buber.

⁵⁶ HK 2 (1937), 77-80. Van Senden en Snethlage waren in deze jaren elkaars grootste opposanten: zij verschillen met name van inzicht rondom de *mythe*, cf. J.W. Boersma, ‘Jacob Leonard Snethlage’, in: *Biografisch lexicon voor de geschiedenis van het Nederlands protestantisme V*, Kampen 2001, 477-479.

⁵⁷ HK 2 (1937), 38-40.